

Рис. 5. Концептуальна схема оцінки людського капіталу індивідуума

Таким чином, використовуючи формули (1) – (3) в залежності від критерію управління, формулу оцінки людського капіталу індивідуума можливо представити у наступних виглядах:

$$HC_z(f_p^z) = \sum_{p=1}^l k_p^f \cdot f_p^z \quad (4)$$

$$HC_z(S_p^z) = \sum_{p=1}^l k_p^f \cdot \left(\sum_{i=1}^{m_p} k_{ip}^s \cdot S_p^z \right) \quad (5)$$

$$HC_z(a_{jp}^z) = \sum_{p=1}^l k_p^f \cdot \left(\sum_{i=1}^{m_p} k_{ip}^s \cdot \sum_{j=1}^{n_{ip}} k_{jp}^a \cdot a_{jp}^z \right) \quad (6)$$

Відповідно до запропонованих моделей (1) – (6) авторами запропоновано загальну концептуальну схему оцінки людського капіталу індивідуума (рис. 5)

ОСНОВНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ СИСТЕМИ ERP У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Роскладка А. А. – к.ф.-м. н., доцент кафедри економічної кібернетики Полтавський університет споживчої кооперації України,

Реальна конкуренція серед вищих навчальних закладів змушує керівництво навчальних закладів до радикальних кроків у зміні стратегії розвитку. Для провідних інноваційних ВНЗ такі кроки зумовлені також необхідністю забезпечити виконання міжнародних стандартів управлінського обліку MPR II та ERP.

ERP (Enterprise Resource Planning) – система планування ресурсів підприємства чи організації. ERP-системи впроваджуються в інноваційних вищих навчальних закладах для того, щоб об'єднати всі його структурні підрозділи (деканати, кафедри, відділи) і всі необхідні функції в одній комп'ютерній системі, яка буде обслуговувати поточні потреби цих підрозділів. Розробка подібної єдиної системи є непростим завданням. Зазвичай кожен підрозділ має власну комп'ютерну систему, оптимізовану для вирішення саме його завдань. ERP веде єдину базу даних по всіх підрозділах і завданнях так, що

доступ до інформації стає простішим, а головне, підрозділи отримують можливість обмінюватися інформацією.

Основними факторами ризику при впровадженні систем класу *ERP* у сучасному ВНЗ є наступні.

1. Фактори ризику на етапі прийняття рішення про впровадження обліково-управлінської системи. Основними джерелами такого типу ризику є відсутність довгострокової стратегії та невідповідність функціональних можливостей *ERP*-системи масштабам діяльності ВНЗ.

2. Фактори ризику, пов'язані із вибором консультанта. Частина робіт, які виконують консультанти, супроводжуючи *ERP*-систему, повинна постійно знижуватися. В іншому разі впровадження системи у ВНЗ приречене на провал.

3. Фактори ризику на етапі планування проекту по запровадженню обліково-управлінської системи. Значно зменшити долю такого типу ризику можна, якщо не намагатися відразу запровадити повномасштабну *ERP*-систему, а почати з невеликого "пілотного" проекту. Це дасть можливість своєчасно виявити відхилення у роботі системи.

4. Фактори ризику на етапі впровадження. При цьому найбільш відчутними є не технологічні, а організаційні ризики. Найбільш тяжкі наслідки можуть мати байдужість керівників вищої ланки (ректорату) і їх небажання приймати непопулярні рішення, необхідні для успішного впровадження *ERP*-системи.

5. Довгострокові фактори ризику. Головні довгострокові ризики породжуються неадекватною підтримкою внутрішніх та зовнішніх змін в діяльності ВНЗ.

Основні способи зниження ризику при запровадженні системи *ERP* направлені на оптимальне планування діяльності вищого навчального закладу та раціональне використання ресурсів.

Література

1. Абдикеев Н. М., Данько Т. П., Ильдеменов С. В., Киселев А. Д. *Рейтингириг бизнес-процессов. Полный курс MBA.* – М: «ЭКМО», 2005. – 578 с.
2. Стандарты управления компанией от *MRP* до *ERP II.* – [Ел. ресурс]: <http://corpsite.ru/Encyclopedia/Consulting/Management/MRPERP.aspx>

ОЦЕНКА НЕРАВНОМЕРНОСТИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ

Рязанцева Н.А. – к.э.н., доцент кафедры
«Экономическая кибернетика»

Восточноукраинский национальный университет имени В.Даля

Территориальное деление Украины основывается на принципах единства и целостности государственной территории, сочетания централизации и децентрализации в осуществлении государственной власти, сбалансированности социально-экономического развития регионов, с учетом их исторических, экономических, экологических, географических и демографических особенностей, этнических и культурных традиций. Вместе с тем, неравномерность регионального развития и уровня жизни населения, которая за последние годы приобрела масштабные значения, сдерживает динамику социально-экономического развития, замедляет рыночные преобразования и снижает их эффективность.

Региональные различия обусловлены как объективными, так и субъективными факторами. Если первые связаны с природно-климатическими условиями, то вторые находят выражение в реализации региональной политики властей всех уровней. Для стимулирования развития регионов, в том числе депрессивных территорий, предусмотрена субвенция местным бюджетам, которая направляется на финансирование отдельных мероприятий, предусмотренных программами преодоления состояния депрессивности территории и программами социально-экономического развития по приоритетным направлениям, определенными в Государственной стратегии регионального развития на период до 2015 года [1]. В частности, это реструктуризация экономической базы отдельных регионов и создание условий для ее диверсификации на новой технологической основе, перестройка и модернизация производственной и социальной инфраструктуры, которая будет способствовать повышению инвестиционной привлекательности регионов. Речь идет также о внедрении ресурсо- и энергосберегающих технологий, развитии социально-культурной сферы, здравоохранения и улучшения экологической ситуации. Важным требованием является обеспечение полной занятости работоспособного населения, социальная и экономическая реабилитация, прежде всего малых шахтерских городов и поселков, где закрыты угольные шахты, а также горных населенных пунктов и